DZIENNIK POLSKI

KRAKÓW, PIĄTEK 8. LISTOPADA 1940 r.

KOMUNIKAT WOJENNY

We czwartek usiłowały 3 większe formacje lotnictwa niem. przedostać się nad Londyn. Pierwszy atak rozpoczął się popołudniu i został załamany nad ujściem Tamizy. Dwa dalsze ataki również odparto, dzięki czemu nie zdołali Niemcy wyrządzić szkód. Jeden aparat niem. zestrzelono, co charakteryzuje słabość i nikłość ataków niem.

W nocy ze środy na czwartek Niemcy zaatakowali Londyn ponownie. Tym razem bomby padły na większy blok domów mieszkalnych, tudzież na pojedyncze domy i sklepy, a ponadto na inne części środkowej Anglii. Szkody materialne są nieznaczne. Wśród ludności cywilnej są zabici i ranni. Zestrzelono 7 niem. bombowców, po stronie ang. straty wynoszą 5 maszyn. Wszyscy piloci zdołali się uratować.

W nocy ze środy na czwartek lotnicy angielscy dokonali nalotu na Berlin zrzucając wielką ilość bomb na obiekty wojskowe i przemysłowe w dzielnicy Spandau, mi.in. na fabrykę motorów samolotowych oraz na węzły kolejowe w płd.zach.części stolicy Rzeszy. Inne eskadry bombowców ang. zaatakowały tej samej nocy rafinerje nafty, zbiorniki benzyny i fabryki syntetycznej w Leuna, Homburgu, Trzy porty nadreńskie, Duisburg, Mannheim, i Ludwikshafen, lotnisko w Politz, doki i okręty w Dunkerce - dworce i węzły kolejowe w Düsseldorfie, Halle i Kolonji, stanowisko nadbrzeżnej artylerii w Cap-Crinier. We środę za dnia dokonały bombowce angielskie skutecznego nalotu na rafinerię nafty w Salzbergen /okręg Osnabrück/, gdzie wybuchły wielkie pożary; na lotnisko w Hamstede, na port w Cuxhafen, gdzie zaatakowano okręty, na kolen. port Denhelden. Bomby padły na stojące samoloty na ziemi, tudzież na okręty i statki motorowe. Ataki za dnia dały pełne rezultaty wbrew oświadczeniu Goringa, który niedawno zapewniał Niemców, że żaden samolot brytyjski nie ośmieli ukazać za dnia nad Niemcami. W toku wszystkich powyższych akcyj stracili anglicy 2 samoloty.

Komunikat naczelnego dowództwa greckiego donosi, że wzdłuż całego północnego frontu greckiego rozgorzały ciężkie walki artyleryjskie. Tylko na odcinku koło wybrzeża udało się Włochom przesunąć swe pozycje nieco dalej - wszędzie indziej odparto wszystkie ataki włoskie. W rejonie Corizzy sytuacja wojsk włoskich staje się b.poważna, albowiem wojska greckie umacniają silnie zdobyte na Włochach pozycje i trzymają Corizzę pod ogniem artylerii. Niepowodzeniem jakiego tutaj doznali Włosi jest tym znamienniejsze że uniemożliwia im ono rozwinięcie ataku na Saloniki. W zach. Macedonii zdobyli Grecy na cofających się Włochach większą ilość armat i karabinów maszynowych, biorąc również do niewoli 10 włoskich oficerów sztabowych, 13 młodszych oficerów i około 1200 żołnierzy. Do Saloník nadszedł wczoraj dalszy transport włoskich jeńców. W czasie odwrotu panowało wśród Włochów takie zamieszanie, że tanki włoskie ostrzeliwały własne oddziały. Cała kompania włoska poddała się do niewoli. W ciągu dnia wczorajszego bombardowali Włosi cywilne obiekty w Grecji, a greckie eskadry lotnicze atakowały koncentracje włoskich wojsk i włoskie lotniska.

Brytyjskie lotnictwo bombardowało intenzywnie we wtorek w nocy Brindisi jeden z największych portów wojennych Italii, położonych nad Adriatykiem, gdzie zrzucono wielką ilość największych bomb. Przedmiotem ataku były doki łodzie podwodne i dworzec kolejowy. Atak wywołał liczne i groźne pożary. Inne samoloty ang. dokonały lotów wywiadowczych nad całą Italią.

Z Kairo donoszą: we środę zaatakowały lądowe oddziały brytyjskie wspólnie z lotnictwem włoską bazę Galabat we wschodniej Afryce na granicy sudańsko-abisyńskiej i owładnęły nią. Kontrataki włoskie zmierzające do odbicia portu zostały krwawo odparte. W obszarze Cassala na granicy Erytrei i Sudanu wywierają ruchome oddziały angielskie w dalszym ciągu silny nacisk na przednie straże włoskie w kierunku na Gebel-Dedala. W Erytrei zbombardowała RAF obiekty wojskowe, w Assab, wywołując tam liczne pożary widoczne na 70 km. Na innych odcinkach frontu w Afryce sytuacja bez zmian.

Roosvelt przez cały czas trwania wyborów przebywał w N.Yorku. Wczoraj popołudniu wyjechał on do Waszyngtonu, a przejazd jego przez miasto do Białego Domu odbył się wśród niebywałego entuzjazmu tysięcznych rzeszy wiwatujących na jego cześć. Ostateczne obliczenia głosów są na ukończeniu. Prasa amerykańska podnosi, że naród amerykański przystąpi do realizacji zadań, które sobie sam postawił. Zadaniami tymi są: 1/ przyspieszenie i zwiększenie dostaw wszelkiego materiału wojennego dla W.Brytanii, celem umożliwienia jej jaknajszybszego przeprowadzenia ofenzywy przeciw państwom osi. 2/ wzmocnienie własnego potencjału wojennego, 3/ prowadzenie zdecydowanej nieustraszonej polityki zagranicznej, aby nie tylko w Ameryce, lecz w innych państwach utrzymane zostały rządy ludzi wolnych.

W Izbie Gmin oświadczył wczoraj wiceminister spraw zagran. Buttler - w odpowiedzi na interpelację poselską, że rząd W.Brytanii przyjął do wiadomości, iż włoscy lotnicy biorą obecnie udział w bombardowaniu Londynu i z tego powodu zastrzega sobie rząd W.Brytanii prawo bombardowania Rzymu.

Propaganda państw osi nie jest jednolita w ocenie znaczenia wyborów Roosevelta prezydentem USA. I tak: niemieckie radio twiedzi w audycji przeznaczonej dla południowej Ameryki, że ponowny wybór Roosvelta niema żadnego znaczenia ani dla dalszego przebiegu wojny, ani też dla polityki zagranicznej. Natomiast Virginio Gayda pisał wczoraj w "Giornale d'Italia", że ponowny wybór Roosvelta oznacza kontynuowanie nieprzyjaznej polityki dla państw osi i Japonii. Stosunek Ameryki do wojny nie wiele się różni od formalnego jej udziału w wojnie. Japonia zajmuje to samo stanowisko co Włosi. Wczoraj popołudniu oświadczyła radiostacja w Zeessen- zapomniawszy widocznie o treści porannej audycji, że Amerykanie popełnili wielki błąd wybierając Roosvelta prezydentem, gdyż po pokonaniu Anglii będzie Ameryka gospodarczo izolowana. Jeden z głównych dzienników australijskich w następujący sposób określił wybór Roosvelta: "Roosvelt w Białym Domu, to ból głowy na Wilhelmstrasse w Berlinie".

Jeden z przywódców faszystowskich Ansaldo, referent komunikatów włoskich z frontu zaatakował we wczorajszym przemówieniu b.ostro tych Włochów, którzy niecierpliwią się brakiem powodzenia włoskiego na froncie greckim i krytykują armię, wskazując na błyskawiczne sukcesy Niemców w okupowanych krajach. Ansaldo tłumaczy swym rodakom, że w Grecji - w górzystym kraju nie może być mowy o wojnie błyskawicznej, - ani tanki, ani lotnictwo nie mają rozstrzygającego znaczenia. Główną rolę odegra tylko piechota.

Amerykański minister skarbu Morgenthau zawiadomił wczoraj, że w najbliższym czasie Kongres rozpatrywał będzie dwa projekty finansowe. Pierwszy - dotyczy podniesienia granicy długów państwowych na cele dozbrojenia o 15-20 miliardów dolarów, drugi - opodatkowania nowych emisyj. Równocześnie zaznaczył on, że kwota 20 miliardów nie jest ostateczną cyfrą, lecz liczyć się należy z kwotą 60-65 miliardów dolarów.

W Waszyngtonie odbył wczoraj przewodniczący Komisji zakupu materiałów wojennych w Ameryce - konferencję z Roosveltem. W dniu wczorajszym zostali przyjęli przez Roosvelta ameryk. min.skarbu Morgenthau i ameryk. ambasador w Londynie Kennedy.

W nacjonalistym południowo-afrykańskim stronnictwie doszło do rozłamu. W czasie wczorajszego kongresu tej partii zażądał gen. Hertzog pełnego równouprawnienia dla obywateli płd.Afryki mówiących po angielsku z obywatelami używającymi języka płd. Afryki, czemu sprzeciwił się drugi przywódca dr. Malan. Po tym oświadczeniu opuścił Hertzog kongres. To rozbicie wśród nacjonalistów płd. Afryki wzmocniło b.znacznie pozycję gen. Smutsa obecnego przywódcę większości parlamentarnej, który jako premier popiera politykę W.Brytanii.

Z OSTATNIEJ CHWILI

/Wiadomości otrzymane dzisiaj dnia 8/11 1940 godz.7-ma rano/.

Brytyjskie eskadry powietrzne działają już na terenie Grecji. Wczoraj odbył się w Atenach pogrzeb pierwszego lotnika brytyjskiego, który zginął w walkach nad Grecją.

W Egipcie wezwano pod broń rezerwistów greckich, którzy stworzą odrębną dywizję grecką w Egipcie.

Z Madrytu informują, że wczoraj ambasador brytyjski odbył konferencję z gen. Franco.

Prez. Roosvelt odbył wczoraj konferencję z wydziałem wykonawczym dozbrojenia celem ustalenia zasady pierwszeństwa, w myśl której Anglia ma otrzymać 12.000 samolotów bojowych.

Ignacy Paderewski przybył wczoraj do N.Yorku. Cała prasa ameryk. wita go specjalnymi artykułami wspominając, że w czasie rokowań pokojowych w Wersalu walczył on nie tylko o wolność Narodu Polskiego, lecz także i innych narodów.

RADIO LONDYN

Na temat stosunków wewnętrznych w Niemczech i krajach okupowanych podaje radio londyńskie, że korespondenci zagraniczni przybywający z Niemiec nazywają je państwem okien wystawowych, ponieważ okna zapełnione są towarami sklepy wewnątrz są puste. Sklepy te przypominają Niemcy, których fasada ma pozory jedności i potęgi, wnętrza jednak wykazują rysy i skazy rozkładowe. Kraje okupowane stawiają Niemcom coraz silniejszy i zorganizowany opór. W Słowacji w kopalniach węgla wybuchł strajk górników i to nie tylko Słowaków lecz i Niemców. Celem stłumienia strajku wprowadzono w życie prawo wojenne. W Rumunii armia rumuńska okazuje wyraźną i jawną niechęć. Wielu generałów i pułkowników oraz oficerów lotników podało się do dymisji, jako protest przeciw niem. okupacji. W Holandii nastroje antyniemieckie zaostrzają się do tego stopnia, że ostatnio wywieźli Niemcy 40.000 Holendrów dla uspokojenia wewnętrznego w Holandii.

Na marginesie wyborów prezydenta USA donoszą, że kontrkandydat Roosvelta z 1936 London, określił obecny wybór Roosvelta jako zwycięstwo ducha Ameryki i jedności narodu, który złamie "jedność" totalizmów, utrzymywaną karabinami maszynowymi.

DO PT. CZYTELNIKÓW

W ślad za ogłoszeniem regulującym sprawę składania datków na cele Dz.P. wyjaśniamy, że przekazywanie tychże przez osoby trzecie - które rzekomo są współpracownikami Dz.P, jak również przez PP. Kolporterów - nie może mieć miejsca. Prosimy przeto usilnie o bezwzględne zastosowanie się do wskazówek przez nas podanych, ponieważ wprowadzone zmiany mają na celu usprawnienie i uporządkowanie tej dziedziny. Osób, które wbrew temu będą postępować - będziemy zmuszeni pozbawić dalszego kolportażu. W końcu zauważamy, że współpracownik nasz zwraca się w sprawach datków tylko do tz. głównych punktów kolportażowych, które powołane są do zajęcia się zbieraniem i odprowadzaniem datków.

HITLER ZJEDNOCZYŁ EUROPE

Cała prasa niemiecka przepełniona jest artykułami o nowym porządku w Europie, o skonsolidowaniu, ujednoczeniu i pacyfikacji Europy pod przewodnictwem państw osi. Spotkania Hitlera z Patainem i Lavalem świadczyć mają o tym, że Francja pogodziła się z losem i przystępuje do przyjaznej pokojowej współpracy z Niemcami; wystąpienia partii faszystowskiej w Holandii, Belgii, Danii i Norwegii są interpretowane jako objawy radykalnej zmiany nastrojów ludności i przyjęcie przez nią programu narodowo-socjalistycznego. Rumunia i Bułgaria są najdalej na wschód wysuniętymi placówkami tej nowej Europy a projekty ustaw antysemickich w Jugosławii, mają być pierwszą jaskółką zwiastującą poddanie się Jugosławii wpływom Niemiec.

W bombastycznym stylu frazeologii niemieckiej ogłasza się, że Europa zjednoczyła się tak, jak w XIX w. zjednoczyła się Ameryka, że kontynentowi europejskiemu służyć mają kolonie afrykańskie jako źródło surowców, mające mu zapewnić niezależność gospodarczą. I wszędzie, wszędzie te same frazesy, że obalony został stary porządek a wprowadzony nowy ustrój narodowo-socjalistyczny, który ma zapewnić narodom dobrobyt, spokój i wszelką szczęśliwość.

Chałaśliwa ta propaganda przeznaczona jest zarówno na użytek wewnętrzny jak i przede wszystkim na eksport do Ameryki, gdzie ma rozbudzić przekonanie, że wojna w Europie jest skończona, że niema się już o co bić, że Europa zjednoczona, pod panowaniem Niemiec może stać się czynnikiem gospodarki światowej - partnerem Ameryki i wszystko będzie w największym porządku. Fakty jednak nie dadzą się ukryć, rzeczywistość przeczy najszumniejszym hasłom - podbite narody Europy jęczą pod najcięższym jarzmem. Niemcy potrafili wprawdzie przeciągnąć na swoją stronę w niektórych państwach podbitych /na szczęście i chwałę naszą - nie w Polsce/ faszystowskie grupki, które wyżywając się zresztą głównie w energicznie podsycanych wystąpieniach antysemickich, służą jako parawan dla politycznych celów okupantów, jednakże wszędzie coraz częstsze tłumione odruchy świadczą o tym, jakie są prawdziwe uczucia ludów. Nie mogą nikogo omamić pseudospołeczne hasła, zapożyczone ze słownictwa socjalistycznego, nie da się ukryć poza nimi rzeczywisty wyzysk i wola uczynienia z podbitych ludów niewolników celem zapewnienia władzy i dostatku "narodowi panów" a właściwie jego panującej klice - niemieckiej patrii hitlerowskiej.

Jednak - Goebbels ma rację w jednym punkcie: Hitler rzeczywiście zjednoczył Europę. Zjednoczył ją przeciwko sobie.
Norwegowie, Duńczycy, Holendrzy, Belgowie, Francuzi, Grecy, Czesi, Słowacy, Polacy współpracują zgodnie z Anglikami w wojnie przeciw Niemcom. Hitler dokonał cudu: Czesi i Polacy przezwyciężyli 20-letni antagonizm, zapomnieli o wzajemnym urazach i przedstawiciele obu Rządów oświadczają, że odtąd między Polską i Czechosłowacją panować ma przyjaźń.
W Londynie de facto działa reprezentacja całego kontynentu - Liga Narodów w pomniejszeniu. Ba! w tej Lidze Narodów biorą udział nawet reprezentanci emigracji niemieckiej.
Współpraca ludów Europy, która zapoczątkowana została w tej wojnie, nie zakończy się - miejmy nadzieję - z chwilą zwycięstwa. Owoce jej zbawienia podczas wojny - równie cenne będą i w czasie pokoju. W tym sensie istotnie Hitler wbrew swej woli kładzie podwaliny pod przyszłą budowę Europy. Naprzeciw jego Europy Zjednoczonego Faszyzmu - staje równie zjednoczona Europa Wolności i Demokracji, naprzeciw Europy pruskiego żołdactwa i teroru, - staje potężna Europa Wolnych Ludów.

Rumuńscy Wasale. Po aresztowaniu w Rumunii b. marszałka Edwarda Śmigłego-Rydza i b.min. Józefa Becka przez policję rumuńską, rozpoczął się tam ostry kurs przeciw wszystkim Polakom. Uchodźcy nasi - a zwłaszcza ci co nie skorzystali z zaproszenia do Gen.Gub. otrzymali 10-dniowy termin opuszczenia Rumunii - jako uciążliwi cudzoziemcy. Niewątpliwie w ślad za tym zarządzeniem - oczekiwać należy nowej fali teroru. Policja rumuńska chodzi na pasku niemieckim i posłusznie wykonuje rozkazy z Berlina.
O losach dwóch pierwszych więźniów - nic nie wiadomo.

Samosad w Norwegii. W obozie koncentracyjnym w Sachsenhausen siedzi grupa Norwegów za to, że dziewczętom i kobietom norweskim zadającym się z Niemcami - dla napiętnowania - obcinali włosy. Podajemy tę wiadomość pod rozwagę naszego społeczeństwa, czy i u nas nie należałoby zastosować podobnego środka wobec naszych niektórych "piękności" zatracających godność Polki.

Gorliwy sędzia krakowski. W dniu 2 bm. sędzia sądu okręgowego w Krakowie p.Witold Wasilewski na miejscu Orła Polskiego zawiesił w sali rozpraw nr.10 portret Hitlera. Uczynił to bez żadnego nacisku z zewnątrz, z własnej wyłącznie inicjatywy. P.Wasilewski, którego żona bez dostatecznych do tego danych usiłuje zrobić się "volksdeutch" i robić pieniądze w otwartym lokalu dawnego kina "Promień" przy ul. Straszewskiego - wytwornym składzie mebli, niech pamięta, że w odpowiednim czasie zajmie miejsce powieszonego przezeń portretu.

Ruch towarowy między Niemcami a Z.S.S.R. we wrześniu 1940.
Obok dotychczasowych stacyj granicznych przeładunkowych - w Żurawicy, Terespolu, Platerowie i Małkini, otwarto we wrześniu nowy dworzec przeładunkowy w Małaszewicach k.Terespola. /n/Bugiem/. Ma on służyć również przeładunkowi transportów oleju i benzyny, których jednak na stacji tej we wrześniu nie było wcale. Naogół ruch towarowy z Z.S.S.R. wykazuje we wrześniu znaczny spadek, co szczególnie zaznaczyło się w imporcie olejów i benzyny. Ogółem otrzymały Niemcy w tym miesiącu 1.540 wagonów olejów gazowych i benzyny, 93 wagony oliwy maszynowej i parafiny. Wybija się ilościowo import drzewa i desek, tudzież progów w ilości 5.673 wagonów, 4919 wagonów jęczmienia, poza tym importowano 264 wagony bawełny, 140 wagonów metali i 48 wagonów grochu, fasoli i owsa. Ogółem spadek importu w porównaniu z sierpniem br. wyraża się cyfrą 1875 wagonów /22473 ton/. Do Rosji sowieckiej wywieźli Niemcy prawie wyłącznie węgiel w ilości 8469 wagonów /157758 ton/ poza tym 128 wagonów wyrobów żelaznych.
Z Rumunią nie było we wrześniu żadnej wymiany towarowej.
Odnośnie wymiany towarowej między Niemcami a Z.S.S.R. krążyły ostatnio wiadomości o fałszowaniu przez Niemców transportów dla zmylenia opinii wewnątrz kraju. Nie wierzyliśmy, gdy opowiadano nam, że skrzynie z masłem w chłodni warszawskiej opatrzone są godłami sowieckimi , nie wierzyliśmy także, gdy wieści z Kutna donosiły, że na workach z wywożoną do Niemiec pszenicą znaczy się wielkimi literami pochodzenie rosyjskie oraz maluje sierp i młot. Obecnie mamy do zanotowania taką samą manipulację w Jaśle, gdzie miejscowe zboże w workach oznaczone jest tak samo mniej więcej, by robiło wrażenie towaru importowanego z Sowietów. Fałszerstwo tego rodzaju jest b. charakterystyczne.

---ooo000ooo---